

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-2-28 (Devralma)
Karar Sayısı : 10-19/233-90
Karar Tarihi : 25.2.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER : E. Ebru ÖZTÜRK, Nimet ALACAPUNAR

C. BİLDİRİMDE :- Innolux Display Corporation

BULUNAN

Temsilcisi: Av. S. Burcu Özdamar

Rıhtım Cad. Galata Şarap İskelesi Sk. 6. Vakıfhan No:10
Kat:5 Beyoğlu- Karaköy/İstanbul

D. TARAFLAR :- Innolux Display Corporation

20 No.160, Kesyue Rd., Science Based Industrial Park,
Jhunan Township, Miaoli County 350, Tayvan, ÇİN
CUMHURİYETİ

- Chi Mei Optoelectronics Corporation

No. 3, Sec. 1, Huanshi Road., Southern Taiwan Science
Park 74714, Tayvan, ÇİN CUMHURİYETİ

E. DOSYA KONUSU: Chi Mei Optoelectronics Corporation(CMO)'ın bütün aktif ve pasifleriyle Innolux Display Corporation (Innolux) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 28.1.2010 tarih ve 781 sayı ile intikal eden ve eksiklikleri en son 22.2.2010 tarih ve 1539 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenen 22.2.2010 tarih ve 2010-2-28/Öİ-10-EÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 23.2.2010 tarih ve REK.0.06.00.00-120/88 sayılı Başkanlık Önergesi ile 10-19 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi anlamında, bir hâkim durum yaratmaya veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirmeye yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı, işleme izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşleme İlişkin Bilgiler

Dosya konusu işlem sonucunda Innolux, CMO, TPO Displays Corporation arasında imzalanan 20 Kasım 2009 tarihli Birleşme Sözleşmesi uyarınca, CMO bütün aktif ve pasifleriyle Innolux tarafından devralınacak ve CMO'nun işleri, bünyesinde birleşilecek olan Innolux tarafından yürütülecek ve bünyesinde birleşilen yeni şirketin adı Chi Mei Innolux Corporation olacaktır.

50 Birleşme sözleşmesinde, Innolux ve CMO'ya ek olarak TPO Displays Corporation isimli üçüncü bir şirket de yer almaktadır. TPO; Innolux ve CMO'ya kıyasla LCD ekran piyasasında yer alan daha farklı ürünler alanında faaliyet göstermektedir. TPO da Innolux ile birleşecek olmasına karşın, Innolux/CMO birleşmesi ile Innolux/TPO birleşmesi arasında hukuken ve fiilen bir bağ bulunmaması ve TPO'nun Türkiye'de herhangi bir satış faaliyeti göstermemesi nedeniyle Innolux/TPO birleşmesinin Rekabet Kurulu'nun değerlendirmesine sunulmadığı belirtilmiştir.

60 CMO, nihai ürün üretimi yapmamakta, nihai ürün üretiminde kullanılan LCD panel üretiminde bulunmaktadır. Innolux ise LCD panelleri içeren özellikle bilgisayar monitörleri olmak üzere nihai tüketim ürünleri (markasız) üretimi alanında faaliyet göstermektedir. Böylelikle söz konusu birleşme, ürün gruplarını dikey bir düzlemde entegre etmek suretiyle ayrı pazarlarda faaliyet gösteren ve fakat birbirini tamamlayıcı nitelikte olan bu iki iş alanını birleştirmeyi hedeflemektedir.

Bildirim formunda söz konusu birleşme ile faaliyetleri birbirini tamamlayıcı nitelikte olan iki şirketi bir araya getirmenin hedeflendiği, oluşturulacak birleşik yapıyla müşterilere entegre ürün grubu sağlanmasının ve piyasada yer alan güçlü rakipler karşısında daha etkili bir rekabet gücünün elde edilmesinin amaçlandığı, bu suretle tüketicilerin daha ucuz ve yüksek kalitedeki ürünleri temin etme imkanı yakalayacakları ifade edilmektedir.

H.2. Taraflar

70 H.2.1. Devralan Taraf: Innolux

Tayvan'da kurulu olan Innolux, monitör ve televizyon üretiminde kendi ürettiği geniş LCD panelleri kullanmaktadır. Kendi dahili üretimine ilaveten, Innolux nihai ürünlerin imalatında kullanılmak üzere dışarıdan da yaklaşık olarak dahili üretiminin iki katı oranında LCD panel satın almaktadır. Innolux, dizüstü bilgisayarlarda ve diğer büyük uygulamalarda kullanılmak üzere çok az sayıda LCD panel satmaktadır. Innolux küçük boy LCD panel de satıyor olmasına karşın, asıl olarak değişik uygulamalar için CMO'dan farklı boylarda LCD panel satın almaktadır.

80 Dosya mevcudundaki bilgilere göre, dünyada farklı ülkelerde teknoloji, ticaret ve yatırım şirketlerinde ortaklıkları bulunmakta olan Innolux'ün dünya pazarındaki başlıca rakipleri TPV Technology Limited, Samsung, Qisda ve LG Electronics'dir.

Innolux'ün büyük hissedarları aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 1: Innolux'ün Büyük Hissedarları

Hissedar	Hisse Sayısı	Hisse Oranı(%)
1. Terry Guo	(...)	(...)
2. Hyield Venture Capital Co. Ltd.	(...)	(...)
3. Hon Hai Precision Ind. Co. Ltd.	(...)	(...)
4. Foxconn Technology Co. Ltd.	(...)	(...)

5. Hwa Chung Investment Co., Ltd.	(...)	(...)
6. Hon Han Investment Co., Ltd.	(...)	(...)
7. Pan International Industrial Corporation	(...)	(...)
8. Advanced International Investment Co., Ltd.	(...)	(...)
9. Hu Yue International Investment Co. Ltd.	(...)	(...)
10. HSBC Taipei Şubesi yönetimindeki EGF Bankası	(...)	(...)

Innolux, Türkiye pazarında yalnızca monitör satmakta olup, Innolux'ün Türkiye'deki başlıca müşterileri LG Electronics Ticaret A.Ş. ve Arçelik A.Ş.'dir.

H.2.2. Devreden/Devralınan Taraf: CMO

90 CMO, çeşitli ürünlerde ve montaj aşamalarında kullanılmak üzere farklı boy ve modellerde LCD panel üretimi ve satışı yapmaktadır. CMO, monitör, televizyon, dizüstü bilgisayar, kamuya teşhirler ve diğer uygulamalarda kullanılan geniş LCD paneller satmaktadır. Aynı zamanda çok sınırlı sayıda ve pazar payı da oldukça düşük olmak üzere küçük ve orta boyutlu uygulamalarda kullanılmak üzere LCD paneller satmaktadır.

Dünyada birçok ülkede teknoloji, ticaret ve yatırım şirketlerinde ortaklıkları bulunmakta olan CMO'nun dünya pazarındaki başlıca rakipleri Samsung, LG Electronics ve AU Optronics Corporation'dır.

Tablo 2: CMO'nun Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Sayısı	Hisse Oranı (%)
Chi Mei Corporation	(...)	(...)
Linklinear Development Co., Ltd	(...)	(...)
Morgan Stanley International Limited	(...)	(...)
Chunghwa Post Co., Ltd.	(...)	(...)
Public Servant Retirement Fund	(...)	(...)
Diğer	(...)	(...)
Toplam	(...)	(...)

CMO, Türkiye pazarında yalnızca LCD panel satmaktadır.¹ CMO'nun Türkiye pazarında 2007 ve 2008 yıllarındaki satışlarının büyük bir çoğunluğunu televizyonlarda kullanılan LCD paneller oluşturmakta olup, satışlarının yalnızca çok küçük bir kısmını monitörlerde kullanılan LCD paneller teşkil etmektedir.

100 Türkiye'deki başlıca müşterileri Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Beko Elektronik A.Ş., Grundig Elektronik A.Ş.'dir.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

Söz konusu birleşme dünya çapında LCD paneller ve LCD panelleri içeren nihai ürünler olmak üzere iki farklı pazarı ilgilendirmektedir. Innolux, Türkiye pazarında yalnızca monitör, CMO ise yalnızca LCD panel satışında bulunmaktadır.

110 LCD paneller, televizyon, masaüstü bilgisayar monitörü, dizüstü bilgisayar, cep telefonu, dijital kamera, PDA'lar (dijital özel sekreter) gibi çok sayıda elektrikli tüketim ürününün bileşeni haline gelmiştir. LCD paneller kullanıldıkları ürüne bağlı olarak farklı boyutlarda üretilebilmektedir. Örneğin LCD panel üreticileri, cep

¹Bildirim formunda yer alan bilgilere göre 2008 yılına kadar CMO Türkiye pazarında monitör satışına ilişkin minimal düzeyde satışlar yapmıştır (2008 yılında 0,7 milyon USD ve 2007 yılında 0,5 milyon USD). Ancak, CMO monitör işini 2008 yılında üçüncü kişilere devretmiş ve dolayısıyla 2009 yılında Türkiye pazarında bu alanda herhangi bir satış gerçekleştirilmemiştir.

telefonlarında kullanılmak üzere 2,5 inçlik, dijital kameralarda kullanılmak üzere 3,5 inçlik, taşınabilir DVD oynatıcılarında kullanılmak üzere 8 inçlik, dizüstü bilgisayarlarda kullanılmak üzere 12 inçlik, bilgisayar monitörlerinde kullanılmak üzere 19 inçlik ve televizyonlarda kullanılmak üzere 42 inçlik paneller üretmektedirler. Üretilen bu LCD paneller sonrasında nihai tüketici ürünlerine monte edilmek üzere sistem montajcılarına veya marka sahibi tüketici şirketlerine satılmaktadır.

120 LCD panel, görüntünün elektrik sinyalleriyle kontrol edildiği bir görüntüleme aletidir. LCD paneller, çeşitli tüketim ürünlerinin yapımında belirli üretim aşamalarından geçmek suretiyle kullanılmaktadır. Söz konusu aşamalar, LCD panel ve nihai ürün uygulamasının türüne göre değişiklik göstermektedir.

Nihai ürünleri üreten firmalar, tüketim ürünlerinin yapımında LCD panelleri kendileri üretebilir veya dışarıdaki tedarikçilerden ayrı olarak satın almak suretiyle temin edebilirler. Bazı nihai ürün üreticileri (Samsung, LG ve Innolux de dahil olmak üzere) kendi ürettikleri ve aynı zamanda dışarıdan satın aldıkları LCD panelleri, bitmiş tüketim ürünlerinin yapımında ve montaj işlemlerinde birlikte kullanılmaktadırlar.

130 CMO tarafından üretilen LCD paneller, Innolux tarafından üretilen monitörler gibi çeşitli nihai tüketici ürünlerinin görüntüleme bileşeni olarak kullanılan esasen nihai olmayan ürünlerdir. Nihai ürün üretimi için LCD paneller genelde, ya ileri montaj işlemi suretiyle (bilgisayar monitörleri ve televizyonlarda olduğu gibi) ya da daha komplike teknik platformlarda görüntüleme bileşeni olarak entegre edilmek üzere (örn. dizüstü bilgisayarları, cep telefonları ve dijital kameralar) kullanılmaktadır.

Innolux tarafından nihai bilgisayar monitörü üretmek amacıyla LCD panele, baskı devre kartı, IC çipi, bağlayıcı, güç kaynağı ve dış çerçeve eklenmesi gerekmektedir. Pratik kural olarak, LCD panel bileşeni, bilgisayar monitör üretim fiyatının üçte ikisi kadar bir maliyete sahiptir. Televizyon, dizüstü bilgisayar ve cep telefonları gibi daha karmaşık yapıdaki tüketim ürünleri için ise LCD panel bileşeni söz konusu nihai ürünlerin üretim maliyeti içerisinde daha da az bir orana sahiptir.

140 Ayrıca, LCD paneller, uygulama türüne ve kişiselleştirme derecesine bağlı olarak farklılık göstermektedir. Örneğin, bilgisayar monitörleri için üretilen LCD paneller ile televizyonlarda kullanılmak üzere üretilen LCD paneller arasında net bir ayrım bulunmaktadır. Şöyle ki; televizyonlar daha yüksek görüntü kalitesine ihtiyaç duymaktadır. (ayrıca LCD panel üretim sürecinde yapılan, geniş açılı görüntüleme teknolojilerine de ihtiyaç duymaktadırlar.)

Innolux tarafından üretilen monitörlerdeki esas farklılık ise ekran ölçüleridir. Eski jenerasyon monitörler 15 ila 17 inç arasında değişmekteyken, daha yeni olan üst düzey monitörler 19 ila 22 inçlik ebatlara sahiptir.

150 Buna karşılık, yukarıda da açıklandığı üzere çıplak bir LCD panelin tek başına herhangi bir amaçla tüketiciler tarafından kullanılması mümkün değildir. Bununla birlikte bu ürünler tüketiciler gözüyle birbiriyle değiştirilebilir veya ikame edilebilir değildir. Bu nedenledir ki, LCD panel pazarı ile nihai tüketici ürünleri (bilgisayar monitörlerinin de dahil olduğu) pazarının arasında girdi/nihai ürün ilişkisinin bulunması nedeniyle ayrı pazarlar olduğu söylenebilir. Bildirimde bulunan teşebbüsten gelen bilgiye göre önümüzdeki 5-10 yıllık süre içerisinde bu durumu değiştirecek herhangi bir teknolojik gelişme öngörülmemektedir.

160 Dosya kapsamında ilgili ürün pazarlarının en dar şekliyle “monitör” ve “LCD panel” pazarları olarak tanımlanabileceği ancak ürün pazarlarının dikey bir ilişki arz etmesi ve aşağıda açıklanacağı üzere işlemin niteliği sebebiyle, herhangi bir ilgili ürün pazar tanımlanmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

İşlem açısından ilgili ürün pazarında ülkenin herhangi bir bölgesindeki rekabet koşullarının diğer bölgelerden farklılık göstermemesi, bir başka deyişle rekabet koşullarının ülkenin tamamında homojen bir yapı sergilemesi nedeniyle, ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ Açısından Yapılan Değerlendirme

170 Yukarıda da belirtildiği gibi dosya konusu devralma işlemi esas olarak, CMO'nun bütün aktif ve pasifleriyle Innolux tarafından devralınmasına ilişkindir. İşlem, 20 Kasım 2009 tarihinde imzalanan Birleşme Sözleşmesi uyarınca gerçekleşecektir.

Önceden iki bağımsız teşebbüs iken, CMO'nun Innolux bünyesinde birleşmesiyle CMO'nun kontrolünün tamamen Innolux'e geçmesi dolayısıyla bildirim konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi anlamında bir devir işlemi niteliği arz etmektedir.

180 Söz konusu devralma işleminin aynı Tebliğ'in, “İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar” başlıklı 4. maddesinin; “*Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur.*” hükmü uyarınca, Tebliğ'de belirtilen ciro ve pazar payı eşiklerinin aşılmadığının incelenmesi gerekmektedir.

Innolux ve CMO'nun 2009 yılı Türkiye pazarında elde ettikleri ciroları sırasıyla (.....)² TL ve (.....)³ TL'dir. Bu nedenle incelemeye konu devralma işleminde, monitör ve LCD panel ilgili ürün pazarlarında 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen ciro eşliğinin aşıldığı görülmektedir. Dolayısıyla bildirim konusu devralma işleminin Rekabet Kurulunun iznine tabi bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.4.2. İşlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi

190 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca, hakim durum yaratan ya da mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bu şekilde ilgili pazarda rekabeti önemli ölçüde azaltan birleşme ve devralmalar yasaktır.

Bildirim Formundaki verilere göre, taraf teşebbüslerin dünyada, monitör ve LCD panel pazarlarındaki pazar payları yıllar itibarıyla aşağıdaki gibidir:

---

² (.....) NTD TCMB 2009 yılı Dolar-TL ortalama satış kuru ve <http://www.x-rates.com/d/TWD/USD/hist2009.html> internet sitesindeki Tayvan Doları kurları baz alınarak çevrilmiştir.

³ (.....) USD TCMB 2009 yılı Dolar-TL ortalama satış kurları baz alınarak çevrilmiştir.

Tablo 3- Monitör Pazarında Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin 2009 Eylül İtibariyle Yaklaşık Dünya Pazar Payları (%)

Sıra	Şirket	Pazar Payı
1	TPV	(....)
2	Innolux	(....)
3	Samsung	(....)
4	Qisda	(....)
5	LGE	(....)
6	Wistron	(....)
7	CGC	(....)
8	Tatung	(....)
9	KTC	(....)
10	Jean	(....)
	Diğer	(....)
	Toplam	100,0

Tablo 4- Dünya Çapında Televizyonlarda Kullanılan LCD Panel 2008 yılı Pazar Payları (%)

Şirket	Pazar Payı
CMO	(....)
Samsung	(....)
LGE	(....)
AUO Optronics Corporation	(....)

200 Tablo 5- Dünya Çapında Monitörlerde Kullanılan LCD Panel 2008 yılı Pazar Payları (%)

Şirket	Pazar Payı
CMO	(....)
Samsung	(....)
LGE	(....)
AUO Optronics Corporation	(....)

Innolux monitör pazarında, CMO ise monitör ve TV üretiminde kullanılan LCD panel pazarında faaliyet göstermektedir. Innolux, CMO ile monitör ve televizyon üretimi alanında rekabet etmemektedir. Yukarıdaki tablolarda da görüldüğü üzere tarafların dünya pazarındaki pazar payı bilgisi verilmiştir. Bildirimde bulunan taraftan Türkiye pazarındaki pazar paylarına ilişkin bilgi istenmiş, Türkiye pazarına ilişkin bir verinin olmadığı ifade edilmiştir. Yaptıkları araştırma sonucu kesin olmamakla birlikte, Türkiye’de LCD panel pazarında faaliyet gösteren ilk beş teşebbüsün pazar payı büyüklüklerine göre sırasıyla Vestel, Samsung, Philips, LG ve Sony’nin olduğunu, monitör pazarında ise benzer şekilde pazar payı sıralamasına göre LG, Samsung, AOC, Acer, HP, Philips ve Asus olduğunu ifade etmişlerdir. CMO Türkiye pazarında sınırlı sayıda monitör üretmiş ancak söz konusu piyasadan 2008 yılında çekilmiş ve bu tarihten sonra da nihai ürün üretiminde bulunmamıştır. Innolux nihai tüketim ürünlerine CMO’dan satın aldığı geniş LCD panelleri entegre etmektedir.

Dosya kapsamındaki bilgiler ışığında, CMO’nun ürettiği ürünlerin Innolux’ün ürettiği ürünler bakımından girdi niteliği arz etmesi ve birbirleriyle rekabet eden ürünler olmaması, dünyada sektörde rekabetçi pazar paylarının varlığı ve bu durumun Türkiye pazarı için bir yakınsama olabileceği, ilgili teşebbüslerin LCD panel pazarında Türkiye’de faaliyet gösteren ilk beş teşebbüs arasında yer almaması, ilgili pazarlarda Türkiye’de faaliyet gösteren çok sayıda teşebbüsün varlığı dikkate alınarak, bildirim konusu işlemde mevcut dikey ilişki nedeniyle herhangi bir pazarda

210

220

hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.